MAXIM FEDOROV

SUOMI: YLIPITKÄ OPPIMÄÄRÄ

DOCENDO

SUOMI:
YLIPITKÄ OPPIMÄÄRÄ

MAXIM FEDOROV

SUOMI:
YLIPITKÄ OPPIMÄÄRÄ

DOCENDO

Ensimmäinen painos

© Maxim Fedorov ja Docendo 2026
Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Kansi: Justine Florio / Taittopalvelu Yliveto Oy
Taitto: Justine Florio / Taittopalvelu Yliveto Oy
ISBN 978-952-850-802-1

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@docendo.fi

1
Alkusanat

”Maxim, olet varmaan Suomen pidetyin venäläinen”, eräs someseuraajani kirjoitti minulle kerran.

”Älä nyt liioittele, olen korkeintaan Suomen siedettävin venäläinen”, vastasin hänelle.

Eläytymiseni suomalaiseen elämäntapaan ja mielenmaisemaan tapahtui paljon vaivattomammin kuin monella muulla maahanmuuttajalla. Venäläisessä koulussa minulle unohdettiin kertoa kaikista Venäjän Suomelle tekemistä vääryyksistä – enkä tiennyt, että suomalaisten kuuluu suhtautua minuun venäläisenä vähintäänkin varautuneesti. Ilmeisesti myöskään tapaamilleni suomalaisille ei muistettu kertoa, että minua kuuluu ellei vihata niin ainakin varoa, ja he ottivat minut avosylin vastaan.

Minulle ja suomalaisille kehkeytyi lämmin molemminpuolinen rakkaussuhde, joka perustui pitkälti kieli-

taitooni ja uteliaisuuteeni Suomea kohtaan. Vuosien ajan olin ollut vakiovieraana suomalaisten olohuoneissa, joidenkin makuuhuoneissakin. Sitten pääsin televisioon töihin.

Maailmassa on pitänyt tapahtua todella paljon, jotta minä ja Suomi olemme osuneet samaan pisteeseen. Ensinnäkin meidän molempien piti syntyä.

Suomen syntymäpäivänä pidetään itsenäistymispäivää, mutta toisilleen geneettisesti vieraiden ihmisten maa oli ilmiönä ollut olemassa jo pitkään sitä ennen. Sen sijaan minun syntymäpäiväni on hyvin tiedossa, mutta tarkka itsenäistymispäivä ei.

Suomen syntytarina on selkeä. Kaukaiseen pohjoiseen rakennettiin kolme miljoonaa saunaa, jotta siihen kylmyyteen saataisiin houkuteltua ihmisiä. Temppu onnistui, ja joukko rohkelikkoja vaelsi sinne, missä sää halusi tappaa heidät. Mutta eipä heitä riittänyt edes kahta per sauna.

Minun syntytarinani ei ole yhtä selkeä. Virallisen legendan mukaan vanhempani lähtivät alkusyksyllä merenrantalomalle, jotta myöhäiskeväällä saataisiin pieni käärö, jota silloin Neuvostoliitossa vallinneen trendin vastaisesti ei tarvinnut jonottaa. En voi tarkistaa tätä legendaa, mutta sydäntäni lämmittää, että en syntynyt ainakaan silmuuntumisella tai partenogeneesillä.

Toisen tarinan mukaan synnyin nimenomaan Maximiksi, koska hetkellä, jona putkahdin maailmaan,

se oli harvinainen nimi. Myöhemmin kävi ilmi, että suunnilleen joka toisen poikavauvan vanhemmat olivat päätyneet samoihin aatoksiin, ja Neuvostoliittoon tuotettiin enemmän Maximeja kuin olisi ollut tarpeen.

Itse olen päättänyt pitää itseäni Neuvostoliiton väestöpolitiikan tuotteena. Ilman sitä minun venäläinen isäni, joka on syntynyt Viron ja Liettuan rajalla ja kasvanut Novgorodissa, ja ukrainalainen äitini, joka on syntynyt Kazakstanissa ja kasvanut Kuolan niemimaalla, eivät olisi ikinä päätyneet opiskelemaan Suomen kupeessa sijaitsevaan miljoonakaupunkiin. Kuten näette, minulla ei ollut minkäänlaista mahdollisuutta syntyä siedettävään ilmastoon.

Jos suomalaisia houkutteli pohjoiseen mahdollisuus pulahtaa sata-asteisesta tilasta viisiasteiseen veteen, minun läheisiä esivanhempiani houkutteli pohjoiseen raha. Neuvostoliitto antoi napapiirin pohjoispuolella työskenteleville mojovia lisiä. Tämän anteliaisuuden takia he muuttivat lämpimästä Etelä-Ukrainasta Pohjois-Venäjälle. Mutta maa romahti – eikä minulle jäänyt siitä rahasta mitään perinnöksi.

Kaikki piti siis saavuttaa ja tienata itse. Lapsuudessani kaikkein rahakkaimmat ammatit olivat seksityöläinen ja palkkamurhaaja. Siitä, ettei minusta tullut kumpaakaan, voi kiittää Suomea.

Vuonna 2025 täytin neljäkymmentä vuotta. Olin tehnyt elämässäni kaikkeni, jotta en olisi koskaan päässyt

tähän ikään. Ensin synnyin Neuvostoliittoon ja kasvoin 1990-luvun Venäjällä. Aikuisena aloitin lasketteluharrastuksen ja samalla laskin elinajanodotettani entistä alemmas. Sittemmin hankin ajokortin ja lopulta päätin lähteä Ukrainaan sodan aikana.

Ainoa asia, joka on parantanut mahdollisuuksiani selvitä tällä planeetalla, on ollut muutto Suomeen. Olen asunut Suomessa puolet elämästäni ja voin vakuuttaa, että se on ollut elämää täynnä seikkailuja. Suomiminäni on jo täysi-ikäinen ja ansaitsee, että kerron hänen tarinansa.

Tämä kirja kertoo omasta tiestäni, omasta sukelluksestani suomalaisuuteen. Maailmanmeri on syvimmillään noin 11 kilometriä, mutta suomalaisuus on pohjatonta. Jopa kahdenkymmenen vuoden jälkeen avaan siitä uusia ulottuvuuksia ja uusia ilmiöitä.

Tämä kirja kertoo maasta, josta tuli hieman yllättäen uusi kotini ja johon olen juurtunut kaikista kodeistani eniten. Mutta ennen kaikkea tämä kirja on minusta ja siitä, miten onnistuin tulemaan osaksi uutta kulttuuria sulautumatta siihen kokonaan. Toisin sanoen: kuinka sain kauniit rusketusraidat saamatta palovammoja.

2

Tulevan merkit

Ensimmäisiä kosketuksia Suomeen

Kun uutismaailmassa tapahtuu jotain merkittävää, aina löytyy joku asiantuntija väittämään, että kaikki tähänastiset merkit ovat vihjailleet juuri tämän asian tapahtuvan. Mutta uskokaa pois, jos olisikin käynyt aivan päinvastoin, tuo sama asiantuntija olisi väittänyt, että kaikki merkit olivat viitanneet juuri siihen.

Ensimmäiset merkit tulevasta yhteydestäni Suomeen tulivat jo ennen syntymääni. Joskus 1980-luvun alussa, kun äitini opiskeli Leningradissa teknillisessä korkeakoulussa, eräs hänen opiskelukaverinsa kutsui koko ryhmän viettämään viikonloppua perheensä datšalle. Datša on venäläinen versio kesämökistä, mutta siihen kuuluu hirveästi työrasitetta ja kymmenittäin lähinaapureita. Eli kutakuinkin vastakohta normikäsitykselle rentouttavasta lomasta.

Venäläiset datšat syntyivät, kun korpimetsästä raivattiin avohakkuilla isoja maaplänttejä, jotka ahdettiin täyteen kuuden aarin palstoja. Ne puolestaan annettiin neuvostoihmisille, jotta heillä olisi parempaa tekemistä kuin miettiä politiikkaa tai – taivas varjele – vapauksia ja ihmisoikeuksia. Sitten nämä pienmaatilalliset koottiin yhdistyksiin, joiden nimi olisi suomeksi kirjaimellisesti ”puutarhanhoitotoveriyhteisö”, mutta käytännössä ne olivat siirtolapuutarhayhdistyksiä. Näin ihmiset saatiin kinastelemaan keskenään eikä viranomaisten kanssa.

Siellä syntyi äidin ensimmäinen kosketus Suomeen. Jossain vaiheessa iltaa kaveri kysyi äidiltäni:

”Tiedätkö, miltä lehmänpaska näyttää?”

”Kyllä kai, sellaisia lantalättyjä”, äitini vastasi.

”Entä miltä lampaanpaska näyttää?”

”Sellaisia pieniä tummia pyöryköitä.”

”No osaatko sitten nimetä kolme nigerialaista säveltäjää?” äidin kaveri kysyi yllättäen.

”En tietenkään.”

”Näetkös, paskasta tiedät paljon enemmän kuin musiikista.”

Kun naurut oli naurettu, kaveri tunnusti:

”Muilta kysyn yleensä kolmea suomalaista säveltäjää, mutta sinun tapauksessasi oletin, että saattaisit tietää.”

Äidin tiedot olisivat kuitenkin riittäneet nimeämään vain yhden säveltäjän, Sibeliuksen.

Äiti väittää, että tästä keskustelusta juontui eräs hänen kirouksensa. Sanontaa ”jumalan suutelema” käytetään ihmisistä, jotka ovat erityisen lahjakkaita jossain asiassa. Jos äitini on jumalan suutelema, niin vessajumalan, sillä hän on erittäin lahjakas juuttumaan julkisiin vessoihin. Hän on juuttunut julkisiin vessoihin milloin missäkin, kerran jopa Helsingissä Tekniikan museossa.

Museo ei säväyttänyt, sen sijaan sen vessa säväytti kunnolla. Odotin vessaan lähtenyttä äitiä aulassa, mutta häntä ei näkynyt. Aloin huolestua ja menin vessojen viereen huutamaan äitiä. Niin vessa vastaa kuin sinne huudetaan, ja vessa vastasi äidin äänellä, että ovi ei aukea.

Yleinen reaktioni kaikenlaisiin vastoinkäymisiin on nauru – enkä silläkään kertaa keksinyt mitään parempaa kuin purskahtaa raikuvaan nauruun. Nauru tarttui hetkessä äitiini, ja hän alkoi kikattaa oven takana. Tällaisen asetelman löysivät paikalle hälytetyt museon työntekijät: nuori mies nauramassa vessan edessä ja naisääni nauramassa oven takana.

Museovirkailijat eivät tietenkään ymmärtäneet, mitä hauskaa tilanteessa oli. He kalpenivat, alkoivat pahoitella, mutta äiti pyysi rauhoittelemaan heitä ja kertomaan, että hänellä on kaikki hyvin ja että hänellä on kaikki olennaisimmat asiat: pönttö, johon voi tehdä tarpeensa, ja lavuaari, josta saa juomavettä. Joten hän pärjäisi siellä vaikka miten pitkään. Työntekijät yrittivät

vapauttaa äitiäni monin konstein, mutta ovi ei antanut periksi. Lopulta paikalle kutsuttiin tekninen valvoja.

Valvojan tulo kesti noin puoli tuntia, ja tässä ajassa äiti pakotti minut tulkkaamaan museovirkailijoille, että kyseessä ei ollut hänen ensimmäinen juuttumisensa julkiseen vessaan. Työntekijät rauhoittuivat pikkuhiljaa, mutta tunsivat silti suurta syyllisyyttä, vaikka heillä ei ollut mitään osuutta asiaan. Lopuksi he antoivat meille vapaaliput museoon. Kiitimme lipuista, mutta varoitimme, ettemme välttämättä tulisi käyttämään niitä.

Äidin toinen kosketus Suomeen tapahtui opiskelun loppuvaiheessa, kun hän oli kirjoittamassa lopputyötään. Siihen aikaan kaikki suomalaiset tuotteet olivat erittäin kovassa huudossa, ja diplomityön kirjoittaminen suomalaiselle paperille oli tyylikkyyden huippua. Suomalainen paperi oli tunnetusti laadukasta – ja mikä tärkeintä, valkoista, toisin kuin tavanomainen keltainen, kova neuvostopaperi. Ulkomaisen paperin saaminen ei ollut kuitenkaan helppo tehtävä, sillä sitä ilmestyi ani harvoin vapaaseen myyntiin toimistotarvikeliikkeisiin. Suurin osa tuontipaperista meni saman tien tiskin alta tutuille tai tärkeille henkilöille.

Äiti metsästi ihania vitivalkoisia suomalaisia paperiarkkeja kissojen ja koirien kanssa ja onnistui lopulta löytämään yhden pakkauksen. Hän vietti monta päivää suomalaisen paperin seurassa kirjoittaen siihen diplomityötään käsin. Tietokoneita ja tulostimia ei

siihen aikaan ollut, ja kirjoituskoneet olivat harvassa, koska ne kaikki piti rekisteröidä miliisillä, jotta KGB pystyisi jäljittämään laittomien kirjoitusten lähteet.

Toisin kuin äidilläni, oma ensimmäinen kosketukseni Suomeen ei liittynyt ulosteeseen. Opin lukemaan neljävuotiaana, koska vanhempani olivat liian laiskoja lukemaan minulle ääneen, ja ahmin heti kaikki kotoa löytyneet satukirjat. Venäläisten, ukrainalaisten ja moldovalaisten satujen lisäksi kotona oli kokoelma nimeltä ”Skandinavian kirjailijoiden satuja”. Vaikka Suomi ei virallisesti kuulu Skandinaviaan, kustantaja on laittanut Suomenkin samaan syssyyn, ja tanskalaisten, ruotsalaisten ja norjalaisten satujen lisäksi kokoelmasta löytyy Sakari Topeliuksen *Prinsessa Kultakutri* ja Tove Janssonin muumitarinoita.

Jos kuvittelette, että ihastuin välittömästi muumeihin, olette väärässä. Ihastuin toiseen satunovelliin, joka kertoi ketunpojan ja kananpojan välisestä ystävyydestä. Sadun kirjoittaja on ruotsalainen kirjailija Jan-Olof Ekholm, joka on tunnettu ennen kaikkea salapoliisiromaaneistaan. Kyseisen sadun nimi on *Hurra för Ludvig Lurifax!*

En anna tässä kirjan suomenkielistä nimeä, sillä yhtään Ekholmin kirjaa ei ole käännetty suomeksi. Tietenkin lapsena olin varma, että kirja, josta pidin niin paljon, on maailmankuulu ilmiö, varsinkin kun muutkin ikäiseni lapset tunsivat sen. Vasta muutettuani

Suomeen sain tietää, että Ludvig-kettu on täällä täysin tuntematon. Sen sijaan minulle olivat täysin tuntemattomia sellaiset ruotsalaisen lastenkirjallisuuden klassikot kuin Pekka Töpöhäntä tai Viiru ja Pesonen. Mutta oli minulla suomalaisten kanssa yhteisiäkin ruotsalaisia tuttavuuksia: Vaahteramäen Eemeli, Peppi Pitkätossu, Katto-Kassinen ja *Peukaloisen retket villihanhien seurassa*.

Kahdesta jälkimmäisestä kirjasta tehtiin Neuvostoliitossa klassikoksi nousseet animaatioelokuvat – samoin kuin muumeista. Ensimmäinen muumipiirretty ilmestyi vuonna 1978 ja oli tyyliltään melko lähellä Tove Janssonin ja Lars Janssonin tekemiä piirroksia. Ehkä se siksi jäi melko pian unholaan.

Neuvostoihminen ei voinut hyväksyä sukupuoleltaan määrittelemättömiä olentoja ilman vaatteita. Niinpä 1980-luvulla julkaistiin hitiksi noussut uralilaisella elokuvastudiolla tehty muumianimaatiosarja. Siinä ei jätetty mitään arvailujen varaan: Muumimamma oli kurvikas punanutturainen daami tekemässä kotitöitä. Muumipappa sai pulisongit, poltti piippua ja teki ajattelutyötä paksussa oblomovilaisessa aamutakissa. Niiskuneidillä oli päällään mekko ja hiuksissa rusetti ja Muumipeikolla henkselihousut. Muumitalon sisustus näytti siltä, että muumit olisivat muuttaneet bolševikkien vallankumouksen jälkeen aatelistolta takavarikoimaansa huvilaan. Muumitalon ulkopuolella Muumilaakso näytti ennemmin hobittien asuttamalta maailmalta.

Nämä kaikki asiat hyppäävät kuitenkin silmille vain silloin, jos tietää alkuperäisen tarinan, Janssonin ajatuksen sen takana ja hänen piirrostyylinsä. Tuhansille, ellei miljoonille minun ikäisilleni lapsille nämä piirretyt olivat pääasiallinen muumeihintutustumiskanava, eivätkä lapset osanneet epäillä mitään vääristymiä. Tästä animaatiosarjasta tuli erittäin rakastettu, ja uskon, että se sai monet kiinnostumaan, ellei Suomesta niin ainakin muumeista.

1990-luvulla muumien suosiota lisäsi myös hyvin tunnetuksi tullut vladivostokilainen rockyhtye Mumi Troll. Janssonin tärkeimmän hahmon nimi komeili monia vuosia entisen Neuvostoliiton kaupungeissa keikkajulisteissa, mutta bändin tuotanto ei liittynyt millään lailla muumeihin tai Suomeen. Siksi sen keulahahmo vitsaili kerran, että yhtyeen nimi on oikeastaan Mummy Troll, muumiopeikko.

Tämä ehkä kuvastaa yleistä Suomen läsnäoloa 1990-luvun venäläisessä todellisuudessa: se oli lähellä, siitä tiedettiin jotain, mutta ei paljon, ja edes Pietarissa sitä ei oikein ollut olemassa julkisessa keskustelussa. Maantieteellisestä läheisyydestä huolimatta Suomi oli vain yksi ulkomaa muiden joukossa. Itse asiassa Suomi oli pikemminkin kielellinen kuriositeetti.

Suomi kuului joidenkin muiden maiden tavoin mielenkiintoiseen ryhmään, jossa miesasukkaan nimi tarkoitti (yllätys!) miesasukasta ja naisasukkaan nimi

tarkoitti naisasukkaan lisäksi jotain muuta. Kuulostaa ehkä hankalalta, antakaas kun selitän. *Finn*, *bolgarin*, *ispanets*, *tšeh* tarkoittavat suomalaismiestä, bulgarialaismiestä, espanjalaismiestä ja tšekkimiestä. Naisten vastaavat sanat *finka*, *bolgarka*, *ispanka* ja *tšeška* viittaavat myös muihin asioihin: *tšeška* on voimistelutossu, *ispanka* on espanjantauti eli viime vuosisadan alussa riehunut influenssa, *bolgarka* on kulmahiomakone ja *finka* on suomalainen puukko.

Kaikki muuttui vuonna 1995. Ei, *finka* ei lakannut tarkoittamasta suomalaisnaisen lisäksi puukkoa, mutta Suomi tuli jälleen kerran elämääni, tällä kertaa rytinällä. Ensin Venäjällä ilmestyi uskomattoman suosion saavuttanut elokuva *Metsästyksen kansallisia erikoisuuksia*, jonka pääosassa oli nuori suomalainen näyttelijä Ville Haapasalo. Jos venäläisille tämä elokuva kertoi, että vieraassa maassa pärjää juomalla viinaa, minulle se taisi kertoa, että vieraalla kielellä voi saavuttaa paljon vieraassa maassa. Saksalaisena olisi Venäjällä ehkä päässyt tsaarittareksi ja georgialaisena diktaattoriksi, mutta suomalaisen saama koko kansan näyttelijäpojan statuskin tuntui mukavalta.

Olin silloin kymmenen, ja ajatus siitä, että vieraalla kielellä voi pärjätä, tuskin kristallisoitui mielessäni kovin kirkkaaksi. Etenkin kun aloitin ensimmäisen vieraan kielen, englannin, opiskelun vasta myöhemmin samana vuonna. Koko koulun englannin tunneista muistan vain

sen, että alussa ne saivat minut itkun partaalle. Jossain välissä opintojen alussa olin pari viikkoa poissa koulusta potemassa jotain viidesluokkalaisten tavanomaista tautia – vesirokkoa tai akuuttia oveluuden tulehdusta. Sillä välin kun olin kotona, englannin tunneilla päntättiin uusia äänteitä ja sanoja, joissa ne esiintyvät – *this* ja *think*. Kun tulin takaisin enkä osannut taivuttaa kieltäni näiden äänteiden lausumiseksi, purskahdin epätoivosta itkuun.

Sain kuitenkin opittua jonkin verran englantia, sillä pääsin käyttämään sitä tositilanteessa jo pari kuukautta myöhemmin. Missäpä muualla kuin Suomessa. Myöhäissyksyllä 1995 minulle ilmoitettiin, että lähden pian isän kanssa viikonloppumatkalle Helsinkiin ja sitä varten on hankittava ulkomaanpassi.

Se oli iso asia, sillä Venäjällä ensimmäinen maan sisällä käytettävä passi annetaan vasta 14-vuotiaille ja aikaisemmin lapsi saa oman henkilöllisyystodistuksen vain, jos on lähdössä ulkomaille. Kymmenen vuoden iässä olin jo melko itsenäinen tyyppi, joten sain vanhemmilta rahaa ja marssin valokuvastudioon teettämään itsestäni passikuvan. Kun valmiit kuvat tulivat ja sain ne kotiin, sain sapiskaa äidiltäni siitä, että passikuvassa minulla oli puseron päällä henkselit.

Onneksi henkselit eivät estäneet passin saamista eikä matkaa, ja Suomesta tuli ensimmäinen ulkomaa, missä olen ikinä käynyt. Olin toki käynyt Ukrainassa ja

Moldovassa, mutta ennen niiden itsenäistymistä, joten sitä ei lasketa.

Lyhyestä Suomen-vierailusta minulle jäi kaksi muistoa. Ensimmäinen oli jäätelö. Pietarissa oli siihen aikaan kovassa huudossa Jäätis-tuutit, mutta kukaan ei tietenkään tiennyt niiden olevan suomalaisia. Sen sijaan Pietarissa ei oikein ollut palloittain myytävää irtojäätelöä, mutta Helsingissä sellaista sai. En nyt muista, mistä löysin sellaista, mutta jostain keskustasta varmasti. Tilasin englanniksi jäätelön, ja mukava neiti tiedusteli minulta, haluanko *small* vai *big*. Mietin hetken ja päädyin *smalliin*. Yllätykseksi sain niin valtavan pallon, että minua jäi pohdituttamaan, millainen olisi ollut heidän *big* pallonsa.

Toinen muisto liittyy hotelliin, jossa olimme yötä. Muistan jopa, mikä hotelli se oli: Katajanokalla sijaitseva Eurohostel, vain muutaman sadan metrin päässä tulevasta Luotsinkadun kodistani (terveiset äidin kiroukselle). Hotellissa minua säväytti oveton hissi – tai siinä oli kyllä ovet, mutta vain ulko-ovet, ja sisäovien sijaan sain lumoutuneena katsella liikkuvaa seinää.

Myöhemmin, jo opiskellessani Helsingin yliopistossa, muistin tämän vanhan tapauksen, kun liikuin pääraken-nuksen vanhoilla hisseillä. Yhdessä niistä oli virallisen näköinen tarra, jossa oli melko lähekkäin olevien naisen ja miehen symbolit ja ylhäällä sana: KIHLAUTUMIS-VAARA. Koska tarra näytti oikeasti ammattilaisen teke-

mältä ja koska kihlautuminen ja kiilautuminen olivat minulle tuossa vaiheessa vielä tuntemattomia sanoja, olin pitkään siinä uskossa, että kihlautumisvaara on oikea varoitusmerkki.

En muista, oliko Eurohostelin hississä varoitusmerkkejä, mutta muistan hyvin saaneeni osakseni isäni kiukut – ensinnäkin turhaan ja toiseksi Suomen takia. Lähdin kerran hotellihuoneesta ulos avain mukana, kun isä jäi vielä hetkeksi huoneeseen. Odotin häntä ulkona, ja kun hän vihdoin tuli ulos, hän alkoi sättiä minua siitä, että olin vienyt avaimen mukanani. Venäjällä kun kaikki lukot piti lukita erikseen avaimella eikä ollut sellaista systeemiä, että ovi lukkiutuu automaattisesti sulkeutuessaan.

Tämä siitä huolimatta, että Abloy oli jo Venäjän markkinoilla. Pietarissa suomalaiset tuotteet olivat aina olleet laadun tae, mutta niiden suomalaisuus ei ollut aina tiedossa, kuten Jäätiksen tapauksessa. Minä muistan hyvin lapsuudestani Viola-juuston. Sen valmistaja oli tuskin yleisessä tiedossa, mutta kaikki tiesivät ”suomalaisen juuston, jossa on neidon kuva”. Nesteen huoltoasemia näkyi jo jonkin verran katukuvassa. Sen tiedettiin olevan suomalainen, mutta tuskin kukaan tiesi Nesteen tarkoittaneen *nestettä*. Muistan Fazerin ja sen suklaiden ilmestymisen kauppojen hyllyille, mutta kaikista parhaiten muistan tuon ajan ehkä tunnetuimman suomalaisen yrityksen.

Kun piti tehdä remonttia, valinta oli käytännössä tällainen: säästät ja ostat huonoa maalia tai maksat enemmän ja ostat priimaa eli Tikkurilaa. Lapsena en onneksi joutunut miettimään remontteja tai niiden hintoja, mutta Tikkurilalla oli tehokas tv-mainonta, jolta oli vaikeaa piiloutua. Sen tunnetuimmissa mainoksissa parodioitiin *Metsästyksen kansallisia erikoisuuksia* -elokuvaa ja kerrottiin, että remontin kansallisiin erikoisuuksiin kuuluu ehdottomasti Tikkurilan maalien käyttö. Yhdessä mainoksessa laulettiin tällainen laulu:

> Tässä vanhassa suomalaisessa laulussa
> lauletaan Tikkurilan maalista,
> jonka jokainen suomalainen
> imee itseensä jo äidinmaidossa.
> Sillä Tikkurila on ekologinen
> kuin raikkaan tuulen tuoksu.
> Hellä kuin nuoren Maaritin iho.
> Paksu ja peittävä kuin rakkaan hiukset.
> Ja Tikkurilan värisävyt –
> niitä on enemmän kuin värejä revontulissa.
> Voi kuinka monia erilaisia pintoja
> voinkaan maalata Tikkurilalla.
> Niitä on enemmän kuin järviä maassani.

Minulle Tikkurila ei ollut pelkästään maalienvalmistaja. Mutta ei myöskään Vantaan kaupunginosa, sillä minulla

Tämä kirja on riisuttu stereotypioista kuin suomalainen saunoja vaatteista. Nyt ei päivitellä suomen kielen vaikeutta eikä kauhistella suomalaisten vähäpuheisuutta. Sen sijaan Maxim Fedorov sukeltaa suomalaisuuden ytimeen ja paljastaa, mikä on suomalaisten lempiurheilu, mitkä asiat Suomessa ovat ristiriitaisia (pieni paljastus: niitä on paljon!) ja kuinka suomalaisuutta kuuluu harjoittaa.

Fedorov perkaa leppoisalla otteella omaa rakkauttaan Suomeen ja suomalaisiin sekä kertoo omasta tiestään osaksi yhteiskuntaamme. Suosikkitoimittaja kirjoittaa maasta, josta tuli hieman yllättäen hänen kotinsa ja johon hän on juurtunut kaikista kodeistaan eniten. Tämä on myös tarina Maximista, joka onnistui tulemaan osaksi uutta kulttuuria sulautumatta siihen kokonaan.

Maxim Fedorov on tullut tunnetuksi Ylen Kiovan kirjeenvaihtajana. Hän on kasvanut Pietarissa ja asunut Suomessa vuodesta 2006.

Kymmentä kieltä taitava Fedorov on valmistunut Helsingin yliopistosta suomen kielen ja kulttuurin maisteriksi. Hänet tunnetaan nokkelana suomen kielen taitajana ja stand up -koomikkona. Fedorov on julkaissut useita Ukraina-aiheisia kirjoja.

DOCENDO
docendo.fi

99.1

Kannen kuva: Petri Mast
Kansi: Justine Florio /
Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-850-802-1

FSC
www.fsc.org
MIX
Paperi | Tukee vastuullista metsänhoitoa
FSC® C021394